

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

Uchwała Nr 284/2019

z dnia 27 czerwca 2019 r. Składu Orzekającego
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu

Na podstawie art. 13 pkt 8 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z Dz.U. z 2016 r. poz. 561 ze zm.) w związku z art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z Dz.U. z 2019 r., poz. 506) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w osobach:

Arkadiusz Talik – przewodniczący
Aleksandra Bieniaszewska
Magdalena Przybylska

opiniuje z zastrzeżeniami

wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle o nieudzielenie Prezydentowi Miasta Kędzierzyn–Koźle absolutorium z tytułu wykonania budżetu miasta za 2018 rok.

Uzasadnienie

W dniu 19 czerwca 2019 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu doręczono Uchwałę nr 1/2019 Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle z dnia 11 czerwca 2019 r. w sprawie opinii o wykonaniu budżetu miasta Kędzierzyn–Koźle za rok 2018 i wniosku o nieudzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Kędzierzyn–Koźle za rok 2018, w której treści Komisja Rewizyjna Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle opiniując negatywnie wykonanie budżetu miasta Kędzierzyn – Koźle za rok 2018 wniosła o nieudzielenie Prezydentowi Miasta Kędzierzyn–Koźle absolutorium z tytułu wykonania budżetu miasta za 2018 rok.

Uzasadnienie stanowiska Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle zostało zawarte w stanowiącej załącznik do powołanej na wstępie Uchwały nr 1/2019 z dnia 11 czerwca 2019 r. opinii Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle o wykonaniu budżetu miasta Kędzierzyn–Koźle za 2018 r., w której treści zawarto zarzuty dotyczące odpowiednio:

- 1) braku sprawdzenia możliwości przystąpienia do przetargu firmy Erbud Sp. z o.o. przed wyborem wykonawcy inwestycji, w związku ze zgłoszeniem współtwórcy programu funkcjonalno-użytkowego będącego częścią dokumentacji przetargowej jako osoba współpracująca z firmą wyłonioną jako wykonawcą, co implikowało oceną *naruszenia zasad rzetelności, sumienności i właściwego dysponowania środkami publicznymi*;
- 2) odstąpienia od sporządzenia kosztorysu inwestorskiego według metodologii wskazanej w rozdziale drugim Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robot budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, w przetargu na „Wykonanie robót budowlanych - realizacja otwartego basenu i basenów krytych przy ulicy Mostowej w Kędzierzynie- Koźlu w celu utworzenia Kędzierzyńsko- Kozielskiego Centrum

- Aktywności w ramach zadania budżetowego „Kędzierzyńsko-Kozielskie Centrum Aktywności” w 2018 r., co implikowało oceną *sprzecznosci z zasadą gospodarności*;
- 3) zaniechania terminowego egzekwowania sumy należnej z gwarancji ubezpieczeniowej, która stanowiła zabezpieczenie należytego wykonania umowy, poprzez złożenie pozwu sądowego przeciwko ubezpieczycielowi po 107 dniach od odrzucenia skierowanego do ubezpieczyciela żądania Gminy, co implikowało oceną *braku rzetelności w wykonywaniu budżetu z uwagi na niezalatwienie sprawy w odpowiednim czasie*;
 - 4) różnicy pomiędzy treścią gwarancji ubezpieczeniowej przedłożonej przez ERBUD Sp. z o.o. jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy z treścią gwarancji, której wzór został zamieszczony w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, co implikowało oceną *braku rzetelności w wykonywaniu budżetu*;
 - 5) niesprawdzenia listy inspektorów nadzoru poprzez dopuszczenie do czynności inspektorów niewymienionych imiennie w umowie nr 272.56.2015, co implikowało oceną *naruszenia starannego wykonania inwestycji, a co za tym idzie oszczędnego wydatkowania pieniędzy publicznych oraz wykorzystania wszelkich możliwości i kompetencji, aby ograniczyć straty finansowe oraz wszelkie inne jakie Gmina Kędzierzyn-Koźle może z tego tytułu ponieść*;
 - 6) stwierdzenia rozbieżności w dokumentacji realizacji inwestycji "Wykonanie robót budowlanych w ramach zadania pn. „PT i wykonanie hospicjum" - II POSTĘPOWANIE" w części dotyczącej dokumentacji projektowej wymiarów windy - Gmina zapłaciła dodatkowo wykonawcy robót - aneks nr 3/2018 z dnia 30.11.2018r., zwiększenie wynagrodzenia o kwotę 27 872,89 zł, nadto termin robót wydłużono o 81 dni, co implikowało oceną *łamania zasady gospodarności, ponieważ gmina nie powinna płacić dodatkowo za zakres robót, który od samego początku był ujęty w projekcie, a także wykorzystać wszelkie możliwości, aby zapobiec lub ograniczyć wielkości strat oraz oszczędnie wykorzystywać pieniądze publiczne*;
 - 7) trzykrotnego przedłużenia terminu realizacji zadania, co implikowało oceną *łamania zasady gospodarności, polegającego na nieoszczędnym wydatkowaniu pieniędzy publicznych i braku wyboru najkorzystniejszej oferty dla Gminy Kędzierzyn-Koźle*;

Nadto jak wskazała Komisja Rewizyjna Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle „Inspektor Urzędu Miasta odpowiedzialny za zweryfikowanie i akceptację kosztorysu ofertowego na dodatkowe roboty ziemne powstałe podczas budowy hospicjum nie był w stanie na spotkaniu z członkami zespołu kontrolnego przedstawić metodologii kalkulacji kosztów robót dodatkowych ujętych w tym kosztorysie”, co implikowało oceną *braku rzetelności w prowadzeniu ważnej inwestycji z punktu widzenia interesu Gminy Kędzierzyn-Koźle oraz brak wykorzystania wszelkich możliwości zapobiegnięcia lub ograniczenia nieprawidłowości w wykonaniu budżetu*. W nawiązaniu do przywołanego zakresu przedmiotowego dotyczącego stanu faktycznego Prezydent Miasta Kędzierzyn–Koźle w stanowisku z dnia 14 czerwca 2019 r. sygn. Or.0015.1.4.2019 (doręczonym Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w dniu 21 czerwca 2019 r.) zakwestionował jego podstawy podnosząc, iż „Inspektor nadzoru inwestorskiego Urzędu Miasta przedstawił zespołowi kontrolnemu wyjaśnienia dotyczące metodologii kalkulacji kosztów robót ujętych w kosztorysie robót dodatkowych. Zastępca Prezydenta na posiedzeniu komisji w dniu 11 czerwca 2019 r. także omówił tę kwestię. Być może ze względu na skomplikowany i specjalistyczny charakter materii wyjaśnienia specjalistów nie były zrozumiałe dla kogoś, kto na co dzień się tymi sprawami nie zajmuje, dlatego zaproponowano oddzielne spotkanie (np. na placu budowy) w celu szczegółowego omówienia zagadnienia”.

Ponadto w obszarze uprzednio zdefiniowanych w pkt 1-7 zakresach ustaleń Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle, Prezydent Miasta Kędzierzyn–Koźle zwróciła uwagę, iż poza okresem oceny wykonania budżetu miasta za 2018 rok umiejscowić należy ustalenia dotyczące pkt 1 (nie pozostaje on w żadnym związku z wykonaniem budżetu za 2018 r., z uwagi na fakt prowadzenia przedmiotowego postępowania przetargowego w okresie 31

grudnia 2015 -15 marca 2016 r.), pkt 3 (nie pozostaje on w żadnym związku z wykonaniem budżetu za 2018 r., z uwagi na fakt, iż dotyczy on działań podejmowanych w 2019 r.) oraz pkt 4 (nie pozostaje on w żadnym związku z wykonaniem budżetu za 2018 r z uwagi na okres dotyczący działań podejmowanych w 2016 r.). W szczególności na tle ustaleń pkt 3 dotyczących zaniechania terminowego egzekwowania sumy należnej z gwarancji ubezpieczeniowej, która stanowiła zabezpieczenie należytego wykonania umowy, poprzez złożenie pozwu sądowego przeciwko ubezpieczycielowi po 107 dniach od odrzucenia skierowanego do ubezpieczyciela żądania Gminy w zajęтым stanowisku Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle podniosła, że „Gmina Kędzierzyn-Koźle podjęła stosowne kroki, aby uzyskać od ubezpieczyciela wypłatę sumy gwarancyjnej, tj. wystąpiła z żądaniem zapłaty sumy gwarancyjnej, złożyła odwołanie od negatywnego stanowiska gwaranta w sprawie wypłaty sumy gwarancyjnej, w końcu złożyła pozew o zapłatę sumy gwarancyjnej (sprawa w toku). Żaden z przepisów prawa nie obliguje Gminy do składania pozwu niezwłocznie (wręcz przeciwnie, wymagane jest staranne przygotowanie się do procesu) (...) Komisji Rewizyjna błędnie ustaliła termin złożenia pozwu przez Gminę. Jak wynika z uzasadnienia uchwały Komisji Rewizyjnej termin ten liczony był od daty pisma ubezpieczyciela o odmowie wypłaty sumy gwarancyjnej, tj. od dnia 22 stycznia 2019r., podczas gdy pismo to wpłynęło do Urzędu dopiero 5 lutego 2019 r”.

W odniesieniu do sfery ustaleń pkt 2 dotyczących odstąpienia od sporządzenia kosztorysu inwestorskiego według metodologii wskazanej w rozdziale drugim rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robot budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, w przetargu na „ Wykonanie robót budowlanych - realizacja otwartego basenu i basenów krytych przy ulicy Mostowej w Kędzierzynie- Koźlu w celu utworzenia Kędzierzyńsko-Kozielskie Centrum Aktywności w ramach zadania budżetowego „Kędzierzyńsko-Kozielskie Centrum Aktywności” w 2018 r. Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle kwestionując ustalenia Komisji Rewizyjnej wyjaśniła, że *Sporządzona kalkulacja szacowania wartości zamówienia została opracowana na podstawie posiadanej dokumentacji projektowej opracowanej przez firmę Bauren. Szacowanie wartości zamówienia wykonano zgodnie z Rozdziałem drugim rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym. Wartość kosztorysową robót określono, jako iloczyn liczby jednostek objętych przedmiotem robót i ceny jednostkowej robót podstawowych. Z treści SIWZ w przedmiotowym postępowaniu jednoznacznie wynikało, jakie opracowania powinien dostarczyć wykonawca, tj.: opracowania przedprojektowe w tym wykonanie koncepcji programowo-przestrzennej; wielobranżową dokumentację projektową składającą się z: projektu budowlanego, projektów wykonawczych, wszystkich niezbędnych opinii, uzgodnień i sprawdzeń; informację dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych. Od poprzedniego wykonawcy- firmy PRB ERB UD Sp. z o. o. została odebrana dokumentacja projektowa zgodnie z wyspecyfikowaniem określonym w postępowaniu przetargowym, a do kolejnego postępowania przetargowego przygotowano odpowiednio sporządzony kosztorys inwestorski, który stanowił szacowanie wartości zamówienia. Inwestycja polegająca na wykonaniu Kędzierzyńsko- Kozielskiego Centrum Aktywności, realizowana przez firmę PRB ERBUD Sp. z o. o. realizowana była w formule „zaprojektuj i wybuduj”. W tak przyjętej formule wykonawca na podstawie PF-U wykonać powinien dokumentację projektową na podstawie PF-U dla zamierzenia inwestycyjnego i zrealizować roboty budowlane na podstawie tejże dokumentacji. Co do zasady wykonanie kosztorysów w systemie „zaprojektuj i wybuduj” nie jest uzasadnione. Wykonawca*

powinien zrealizować przedmiot zamówienia w zaoferowanej cenie. Wykonanie kosztorysu nie miało wpływu na koszty inwestycji. Wykonawca określił cenę, za którą chce zrealizować zadanie, a zawarta umowa była z wynagrodzeniem ryczałtowym

W sferze dotyczącej ustaleń pkt 5 związanych z zarzutem „niesprawdzaniem listy inspektorów nadzoru istotnego dla starannego wykonania inwestycji” Prezydent Miasta Kędzierzyn–Koźle przyznając, iż zmiany inspektorów nadzoru ustanowionych w ramach umowy były dokonywane przez czynności konkludentne podniosła jednocześnie, iż „tego typu uchybienie, które, co warto podkreślić - dotyczy braku zmiany umowy w zakresie nieistotnych jej postanowień - w żaden sposób nie przekłada się na ocenę prawidłowości wykonywania budżetu”, natomiast w odniesieniu do pkt 6 oraz pkt 7 ustaleń Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle wskazała na następujące okoliczności warunkujące podjęte działania:

- w trakcie realizacji robót Wykonawca poinformował Zamawiającego o fakcie, że w kabinie o wymiarach 110x210cm prawdopodobnie nie ma możliwości transportu pacjentów na łózkach w pozycji leżącej. Zamawiający zwrócił się do projektanta o jego stanowisko. Uzyskano odpowiedź, że w dźwigu o wymiarach 110x210cm jest możliwość transportu pacjentów na łózkach w pozycji półsiedzącej, co nie było zamierzonym celem. Telefonicznie konsultowano również te wymiary windy z przyszłym użytkownikiem. Uzyskano od przyszłego użytkownika zestawienie łóżek jakie zamierza wprowadzić do obiektu. Zadeklarowane wielkości samych łóżek mieściły się w wymiarach 110x210cm, jednak nikt z personelu nie mógłby w tym czasie przebywać w windzie. Zakres ewentualnych minimalnych wymiarów przy tak zadanych gabarytach łóżek konsultowano telefonicznie w innym hospicjum i w kozielskim szpitalu. Uzyskano również pisemne stanowisko przyszłego użytkownika obiektu, dyrektora Caritas Diecezji Opolskiej, że właściwym z punktu widzenia użytkownika, w celu zapewnienia komfortu pacjentom i zapewnieniu koniecznego dozoru przy transporcie pacjentów, będzie zamontowanie urządzenia o wymiarach kabiny 140x240cm i otworze drzwiowym 120x228cm, jako wygodne i pożądane wymiary. Dyrektor Caritas Diecezji Opolskiej w swojej opinii podał alternatywny wymiar urządzenia, a mianowicie 125x225cm i otworu 100x228cm. Stąd też Inwestor podjął decyzję o konieczności montażu urządzenia dźwigu osobowego o wymiarach 120x240cm oraz powiększono otwór drzwiowy do wymiaru 120cm. Podjęcie takich decyzji (zmiana urządzenia) skutkowało zmianami w zakresie konstrukcji nadszycia windy, w celu montażu niezbędnego osprzętu do prawidłowego jej działania. Projekt branży architektonicznej jest niespójny wewnętrznie, dlatego wątpliwe byłoby powoływanie się na tę część opisu przedmiotu zamówienia, tym bardziej, że większe urządzenie pociągało za sobą zmiany konstrukcyjne. Natomiast dokument w postaci „Specyfikacja techniczna dźwigu” jest dokumentem bardziej szczegółowym;
- termin realizacji zadania był przedłużany ze względu na czynniki obiektywne, niezależne od inwestora i wykonawcy. Możliwość wystąpienia takich sytuacji była przewidziana w SIWZ i znana wszystkim oferentom przystępującym do przetargu na wykonanie tego zadania. Zmiany umowy nastąpiły zgodnie z wymogami ustawy - Prawo zamówień publicznych, tj. dokonane zostały stosownie do wynikających z umowy warunków jej zmiany w zakresie terminu

W tym stanie Skład Orzekający stwierdza, co następuje:

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, Komisja Rewizyjna rozpatrzyła sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu oraz informację o stanie mienia komunalnego o której mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, spełniając tym samym wymóg z art. 270 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. W tym stanie wskazać należy, iż zgodnie z art. 18a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, rada miasta kontroluje działalność

Prezydenta, w tym celu powołuje komisję rewizyjną. Korzystając ze swoich ustawowych uprawnień, Komisja Rewizyjna Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle skontrolowała wykonanie budżetu miasta za rok 2018.

W tym stanie faktycznym Skład Orzekający stwierdza, iż ustalenia końcowe Komisji Rewizyjnej związane z zakresem czynności wykonanych przez członków Komisji Rewizyjnej, jak również z rozpatrzeniem wymaganych przepisami prawa sprawozdań i informacji, stanowiąc wyraz suwerennej oceny wykonania budżetu mogą być uznane za podstawę wystąpienia Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle z wnioskiem do Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle o nieudzielenie Prezydentowi Miasta Kędzierzyn–Koźle absolutorium z tytułu wykonania budżetu miasta za 2018 rok wyłącznie w zakresie dotyczącym procesów związanych z przedmiotem wykonania budżetu oraz umiejscowieniem ram czasowych powołanego zakresu od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

Jak wynika z powołanych wyżej stwierdzeń ustalenia Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle w części dotyczącej ustaleń pkt 1, pkt 3, pkt 4 poza powołaną sferę roku 2018 wykraczają, jak również odwołują się do prawidłowo ustalonego zakresu nieprawidłowości (pkt 5 „niesprawdzenie listy inspektorów”), które jednak nie rzutują na ocenę wykonania budżetu. W analogicznej płaszczyźnie oddalenia od zakresu przedmiotu wykonania budżetu za 2018 r. umiejscowić należy stwierdzone przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta Kędzierzyn–Koźle obszary braku spójności i jednoznacznego charakteru regulacji przyjętych na etapie opracowania dokumentacji w sprawie udzielenia zamówienia publicznego (pkt 2, pkt 6 ustaleń) nawiązujące do wspólnego mianownika *złamania zasady gospodarności*, co jednak odnieść należy do sfery regulacji określonej ustawą Prawo zamówień publicznych. Również stwierdzone przez Komisję Rewizyjną trzykrotne dokonywanie zmiany umowy (pkt 7 ustaleń) w rozpatrywanym obszarze udzielonego zamówienia publicznego z uwagi na dyspozycje określone w treści art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych uznać należy za prawnie dopuszczalne w sytuacji, gdy z przedłożonej dokumentacji stanowiącej podstawę ustaleń Komisji Rewizyjnej nie wynika, aby były one dokonane niezgodnie z przepisami prawa.

W tym miejscu w ocenie Składu Orzekającego zasadnym jest wskazanie za ustaloną linią orzecniczą sądów administracyjnych (np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Kielcach z dnia 30 października 2013 r., sygn. I SA/Ke 554/13) iż *instytucja absolutorium jest podsumowaniem wykonania budżetu. Stanowi ona element zamykający gospodarkę finansową gminy i środek kontroli rady nad działalnością organu wykonawczego. (...) w procesie udzielania absolutorium należy uzyskać odpowiedź na pytania: jak wygląda stan planowanych dochodów i wydatków budżetowych w stosunku do jego realizacji, jakie są przyczyny rozbieżności pomiędzy stanem założonym, a rzeczywistym, a także czy winą za owe rozbieżności można obciążyć organ wykonujący budżet czy też są one wynikiem obiektywnych uwarunkowań. Są to kryteria prawidłowo przeprowadzonej kontroli absolutorijnej. Jeśli więc organ, do którego kompetencji należy udzielenie bądź nieudzielenie absolutorium, nie wykaże i nie uzasadni, że w związku z niewykonaniem istotnych zadań dla społeczności gminy nakreślonych w uchwale budżetowej, doszło do kwotowego naruszenia granic wydatków i to z winy organu wykonawczego, to nie może podjąć działań skutkujących nieudzieleniem absolutorium. Żadne inne aspekty działalności wójta, w tym i tzw. całokształt tej działalności, nie mogą być przy absolutorium brane pod uwagę (...). Granice wydatków wyznaczone w uchwale budżetowej wskazują zadania uznane za istotne dla społeczności lokalnej, z tym, że nie mogą być traktowane jako cel sam w sobie. Dokonując oceny wykonania budżetu, rada winna to czynić w sposób kompleksowy, odnosząc się do budżetu jako całości. Nie może natomiast przy ocenie wykonania budżetu koncentrować się jedynie na wybranych jego elementach. Nie kwestionując znaczenia wydatków inwestycyjnych dla zaspokojenia potrzeb wspólnoty, przy ocenie wykonania budżetu należy uwzględniać też wykonanie budżetu w innym zakresie (oświata, kultura) może mniej wymierne, ale mające kapitalne znaczenie dla zaspakajania*

potrzeb wspólnoty. Obowiązkiem organu stanowiącego jest także rozważenie przyczyn rozbieżności pomiędzy stanem założonym a rzeczywistym oraz zakresu odpowiedzialności organu wykonawczego za ten stan. Realizacja inwestycji zależy nie tylko od zabezpieczenia środków w budżecie, ale także od innych czynników (...).

Skład Orzekający podkreśla iż nie kwestionuje, w zakresie ustalonego stanu, prawa Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle do samodzielnej oceny wybranych procesów o charakterze finansowym na tle poziomu realizacji wydatków na poszczególne zadania ujęte w budżecie, jednakże podziela przeważający w orzecznictwie sądów administracyjnych pogląd, zgodnie z którym instytucja absolutorium nie może być efektem niezadowolenia rady z całokształtu działalności organu wykonawczego, ale musi ściśle odnosić się do wykonywania budżetu gminy w danym roku. Natomiast do wyłącznej kompetencji komisji rewizyjnej należy opiniowanie całościowego wykonania budżetu i występowanie z formalnym wnioskiem w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Poznaniu z dnia 17 lutego 2011 r., sygn. I SA/Po 921/10).

W tym stanie Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Arkadiusz Talik